

Tekster: *Salme 116, 1 Kor 11,23-26, Joh 13,1-15.*

Salmer:

På det sted, hvor de tre første evangelier fortæller om nadveren, fortæller Johannes, at Jesus vaskede disciplenes fødder. Men ikke et ord, fortæller han om nadveren. Det er så meget mere mærkeligt som Johannes jo i forbindelse med fodvaskningen siger, at den foregår ved et måltid. Det kan ikke skyldes, at Johannes ikke kender til nadveren, for i forbindelse med fortællingen om bespisningsunderet i Joh. 6 er der tydelige hentydninger til nadveren, det samme gælder omtalen af mødet mellem den opstandne Jesu og disciplene ved Genezareth-søen i kap 21.

Jeg tror ikke der kan være nogen tvivl om at Johannes har kendt til nadveren, og det er også svært at forestille sig, at han ikke skulle have vidst, at nadveren blev indstiftet ved Jesu sidste måltid sammen med disciplene. Hvorfor i alverden fortæller han så ikke om denne begivenhed som fik så afgørende betydning for udformningen af den kristne kirkes gudstjeneste, mens han i stedet fortæller om fodvaskningen, som ingen betydning fik? Ja, det er måske lige præcis dette, der er pointen: Johannes skrev sit evangelium en gang i 2. halvdel af det første århundrede. Han skrev formodentlig på et tidspunkt, hvor adskillelsen mellem jødedommen og kristendommen - der opr. havde været en jødisk sekt – var fuldbyrdet. De kristne forstod ikke længere sig selv som jøder, men som et nyt gudsfolk bestående af både jøder og hedninger, og de kristne og jøderne betragtede gensidigt hinanden som frafaldne. Samtidig var både jøder og kristne under kraftigt pres fra den romerske statsmagt.

For de kristne var nadveren et af deres kendemærker, samlingspunktet hvor de fejrede den korsfæstede og opstandne herres usynlige nærvær. Også for de kristnes fjender var nadveren et kendemærke på kristendommen, der gik rygter om, at de kristne både bedrev kannibalisme og fejrede seksuelle orgier i forbindelse med nadveren, hvor ingen ikke-kristne jo måtte være til stede.

I denne situation tænker jeg, at Johannes har villet fortælle, at det, Jesus overdrog sine disciple den sidste aften han levede, det hverken var noget mystisk og indspist eller noget obskurt og udsvævende. Men det Jesus som det sidste overgav disciplene, det var en ny livsorden, kunne man sige: at vi skal elske og tjene hinanden. Faktisk siger Jesus det med rene ord i slutningen af Johs. kap. 13 som vi jo netop har hørt begyndelsen af. I slutningen af kapitlet siger Jesus: "Et nyt bud giver jeg jer. I skal elske hinanden. Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden."

Ligeså mærkeligt, som det er, at Johannes ikke fortæller om nadveren, lige så sært er det, at de andre evangelister ikke fortæller om fodvaskningen. Igen er det svært at forestille sig, at de skulle kunne have hørt så meget om Jesus, som de fortæller, uden også at have hørt om fodvaskningen. Men ikke et ord omtaler de den med. Vi kan gætte og gisne, men vi ved ikke hvorfor der er denne mærkelige forskel mellem de tre første og den fjerde evangelists fortællinger om Jesu sidste måltid.

Hvad vi kan sige med sikkerhed, det er, at Johannes med sin fodvaskningsberetning får sagt noget meget kropsligt og konkret om det fællesskab og den kærlighed der skulle binde det sammen, som ellers godt kunne blive noget abstrakt i nadverberetningerne.

Og det er så måske det allermest mærkelige, at selvom nadverberetningerne og fortællingen om fodvaskningen i ydre form er så forskellige, at man synes de overhovedet ikke har noget med hinanden at gøre, så er de hvad indholdet angår fuldstændigt overensstemmende: det sidste Jesus overgiver sine disciple, det er, at de skal lade deres indbyrdes liv styre af kærlighed.

Det er også det, der berettiger, at de kristne skiller sig ud som en ny selvstændig religiøs bevægelse. For den Gud, der i Det gamle Testamente gjorde sin vilje gældende gennem specificerede etiske og kultiske regler, han træder nu helt frem, uden mellemmand og uden distance og siger: det eneste helt afgørende og vigtige er, at I opdager, at jeg elsker jer og at I tilsvarende elsker hinanden. Det er indholdet i både nadver- og fodvasknings-fortællinger. Det er det, der er det Nye Testamente. Og der *er* ingen kristendom uden at dette er det, alt drejer sig om: Gud elsker os og hans mening med at han har givet os livet er, at vi skal elske hinanden!

Det er så også den mægtige udfordring til os. Og det kan ikke siges kraftigt og indtrængende nok netop til os: kristendom er, at vi tror at vi er elskede af Gud og at vi tilsvarende elsker hinanden. Og kærlighed er noget meget konkret. Det er styrken i fortællingen om fodvaskningen. Kærlighed er at tage vare på hinanden også når man er allermindst lækker og indbydende. Prøv at forstille jer disciplenes fødder: det er aften. Hele dagen har de vandret rundt i Jerusalems gader hvor skidt og skarn fra dyr og mennesker flød. Og dagene i forvejen har de gået og gået og gået ned gennem Galilæa og Samaria og Judæa. I sandaler. Tænk på hvilke fødder, det har givet: hård hud og dybe revner, flækkede negle, vabler der blevet til sår. Det hele dækket af støv og skidt. Det er sådanne fødder, Jesus

nænsomt har taget om og vasket dem blidt og vedholdende, til alt snavset og skarnet var borte, hvorefter han tørrede dem i sit lændeklæde. Sådan er den Gud, vi tror på: han tager sig af os plejer os og holder af os. Også når vi er allermest ulækre og modbydelige.

For en lille uge siden kunne man i Kristeligt Dagblad læse en artikel om en 21 dansk dreng, lyshåret og barn af danske forældre, der havde haft svært ved at finde sig til rette i det samfund, vi har opbygget. Det var hans mor, der fortalte om ham til avisen. På et tidspunkt havde han fået en muslimsk ven, der havde taget ham med i Grimhøjmoskeen i Århus. Her oplevede han et fællesskab, der tog imod ham. Han konverterede til Islam, rejste senere til Irak som kriger for islamisk stat. Han mistede for to år siden livet som selvmordsbomber. Han var hverken araber eller flygtning. Han var lyshåret og pæredansk!

Vi taler så meget om radikaliserede 2 og 3 generationsindvandrere. Men der er ikke kun indvandrere, men også danske børn, der finder fællesskab og tryghed i bevægelser som Islamisk Stat, viser det sig.

Så er det jeg tænker: Hvad ville det ikke betyde, hvis vi tog skærtorsdags evangelier til os og virkelig tog det alvorligt, at det der skal kendetegne os som kristen kirke er at vi elsker hinanden, helt og ubetinget. Hvad ville det ikke betyde for forvirrede og bange og rodløse unge, at de vidste at de i hver eneste by kunne gå ind i et fællesskab, hvor de blev elsket og accepteret helt og ubetinget. Hvor ingen pegede fingre af dem. Hvor ingen grinede hånligt af dem. Men hvor alt det skidt og lort de havde rodet sig ud i blidt og nænsomt blev vasket af dem, fordi der var en kirke, hvor alle, der

kom der, vidste, at det vi er sat på jorden for, det er at elske hinanden.

Hvad ville det dog ikke betyde for de fremmede, der kommer til os, hvis de hos os mødte et fællesskab, der tog imod dem og gav dem husly uden at spørge, hvad de havde gjort eller ikke gjort.

Hvad ville det ikke betyde for verden, hvis de 2½ milliarder kristne, 1/3 af verdens befolkning ikke ville lade andre hensyn og interesser end kærlighed til deres medmennesker råde med sig.

Jesus døde af kærlighed til verden. Men døden kunne ikke ødelægge ham og fastholde ham. Han lever den dag i dag trods døden og hans ord lever og har samme gyldighed og myndighed i dag som da han først udtalte dem. Så lad os tjene og elske hinanden. Lad os arbejde på at give hinandens liv mening og betydning. Lad os arbejde på hverandres glæde, fordi han har sagt os, at det er det, vi er her for.

Amen.